नामुखामध्ये प्रक्षेपान्तं कृत्वा त्रिः प्रच्यावयतात्त्रिःप्रच्युतस्य हृदयमुत्तमं कुरुतादित्येवं-खण्डप्रैषान्तं कुर्यात् ततोऽहावाकविग्रहार्थे ग्रहग्रहणादि पात्रप्रक्षालनान्तम् ।

चरिते सर्वैः प्रशास्तः प्रसूहीति[1] ब्रूयात् ॥ ११ ॥ सर्वैर्विग्रहैश्चरिते सति प्रसूहीत्येवं प्रशास्तारं प्रति ब्रूयात् ।

प्रसूतानाꣳ सर्पणम् ॥ २० ॥ प्रशास्त्रा प्रसूनामनुज्ञातानां सर्वर्त्विजां सर्पणं भवति सदसो मध्याद्बहिर्निष्क्रमणं भवतीत्यर्थः · अत्र सर्पणशब्देन निष्क्रमणमेवोच्यते आवश्यकमूत्रपुरीषाद्यर्थम् न धिष्ण्योपस्थानम् तद्धि सवनादौ (१०.२.१) समाम्नातम् · काठके सोमातिरिकꣳ रक्षेत्प्रशास्तः प्रसुवेत्युक्ते यथाप्रसृप्तं निःसर्पन्ति संतिष्ठते प्रातःसवनमिति · मानवे च प्रशास्तः प्रसुवेति प्रेष्यति प्रसूताः सर्पन्तीति · माध्यन्दिनाय प्रसर्पन्तीति सवनादौ सर्पणं पृथग्विहितमस्ति ॥ चतुर्दशी कण्डिका ॥ १४ ॥

इति श्रीत्रिरग्निचिंस्तुतेन याज्ञिकदेवेन कृते कात्यायनसूत्रव्याख्याने नवमोऽध्यायः ॥

इति कातीये श्रौतसूत्रे नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥ ॥

प्रातःसवनमुपदिष्टम् । अथ माध्यन्दिनसवनमुपदिशति ·

सर्पणादि माध्यन्दिनम् ॥ १ ॥ सर्पणमादौ प्रथमं क्रियते यस्मिन् तत्संदि · मांनं सवनं संदि भवति तस्यादौ प्रथमं सर्पणं कर्तव्यमित्यर्थः · तच्च धिष्ण्योपस्थानादि धिष्ण्याभिमन्त्रणान्तम् सदोऽभिमर्शनादि (१.१.१) वा धिष्ण्याभिमन्त्रणान्तमिति ।

होतृचमसे वसतीवरीः कृत्वा यजमानाय प्रयच्छति ॥ २ ॥ सर्पणात्पूर्वमाग्नीध्रीयस्य पश्चादुदङ्मुखोपविष्टस्य यजमानस्य लोकद्वारीयसामगानम् ततः सर्पणम् तदनन्तरमध्वर्युः होतृंश्छति · ताश्चाभिषवार्थीयाः प्रातःसवने येऽभिषवधर्मास्ते त्रिष्वपि अभिषवेषु भवन्ति · परिशिष्टे प्रातःसवनꣳ सवनप्रकृतिरिति ।

उष्णीषं ग्रावस्तुते ॥ ३ ॥ उंषं शिरोवेष्टनवस्त्रं सोमसम्बन्धि · मानवे

---

१) Thus १., M pr. m., schol. at १०. ३. २३ and ७. १३. °स्तुही M sec. m. AB.